

numele său, pe care le-a însușit, comercializându-le către SC „Prut-Construct-Com” SRL și cet. I. Lazar.

Astfel ar fi comis însușirea în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, săvârșită prin escrocherie, adică infracțiunea prevăzută de art. 195 alin. (2) Cod penal.

Reieșind din circumstanțele faptice, constatate în cadrul cercetării judecătorești, procurorul Popa Constantin a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art.196 alin. (1) Cod penal.

În asemenea circumstanțe, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art.196 alin. (1) Cod penal, ca cauzarea de daune în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

În conformitate cu prevederile art. 60, 275 alin. (4) Cod penal, procesul penal necesită a fi încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

3. Reprezentanții părții vătămate și civile BC „Autoimpex” SRL, Gh. Bejenaru și V. Belostecinic, au declarat apel, în care au cerut casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 11 ani închisoare, admisă acțiunea civilă și încasat din contul inculpatului în beneficiul BC „ Autoimpex” SRL prejudiciul material în sumă de 412.500 lei, în beneficiul lui Bejenaru Gh. și Costiuc S., administratori ai companiei, prejudiciul moral în mărime de 50.000 lei pentru fiecare, iar în partea încasării venitului ratat acțiunea să fie admisă în principiu, urmînd ca asupra quantumul despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Apelanții au specificat că este demonstrat faptul că inculpatul a primit de la compania franceză SARI ATTAL POIDS LOURDS camionul Iveco Euro Tech C MV 845, caroseria nr. WJMM1VPM004169234, pentru expedierea în R. Moldova, companiei „Autoimpex” SRL, care a achitat banii și cu care a fost încheiat un contract, însă prin înșelăciune și falsificare inculpatul l-a înmatriculat în final după el.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2012, „recursul” a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că, din cauza încălcării normelor procedurale, au rămas neelucidate circumstanțele cauzei, nefiind descrisă fapta criminală considerată ca fiind dovedită, nici în discursul acuzatorului de stat și nici în sentință.

Dacă instanța de judecată ar fi reluat cercetarea judecătorească, acuzatorul de stat ar fi avut posibilitatea să-și onoreze atribuțiile sale conform prevederilor art. 53 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, prin modificarea învinuirii în sensul atenuării.

Încălcările admise nu pot fi corectate de instanța de recurs, fiindcă sentința nu a fost atacată cu recurs de persoana care este în drept, conform prevederilor art. 401, 438 Cod de procedură penală, să declare recurs.

În prezenta cauză BC „Autoimpex” SRL are calitatea de parte civilă, fiindcă în materialele dosarului nu există ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a acesteia conform prevederilor art. 59 Cod de procedură penală.

5. La 22 august 2012, reprezentanții părții vătămate și civile BC „Autoimpex” SRL, Gh. Bejenaru și V. Belostecinic au declarat recurs în anulare, solicitînd casarea

deciziei nominalizate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

Recurenții au invocat că instanța de apel greșit a examinat apelul în procedura recursului, ce exclude examinarea cauzei în fapt, fiind violat dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 CEDO.

Instanța de fond a încetat procesul penal intentat în privința inculpatului în baza art. 196 alin. (1) Cod penal fără ca să constate fapta, în situația când acțiunile inculpatului au fost reîncadrate greșit din prevederile art. 195 alin. (2) Cod penal în cele ale art. 196 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că sentința primei instanțe este absolut ilegală, dar a respins apelul declarat de partea vătămată, motivînd greșit că BC „Autoimpex” SRL nu a fost recunoscută ca parte vătămată și nu a fost în drept să se adreseze în judecată. Astfel, instanța urma să se expună și asupra acțiunii civile.

6. Conform deciziei Colegiului penal la Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2012, recursul în anulare a fost admis, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța a conchis că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia că BC „Autoimpex” SRL nu are calitatea de parte vătămată și neîntemeiat a considerat apelul declarat ca recurs, examinîndu-l în procedura recursului prevăzută de art. 437 - 449 Cod de procedură penală.

Or, odată ce sentința din speță a fost pronunțată după cercetarea judecătorească, ea se atacă cu apel.

Potrivit alin. (4) al art. 332 Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal poate fi atacată cu recurs în cazul în care cauza s-a judecat în ședință preliminară (art. 345, 350 Cod de procedură penală) și cu apel în cazul în care cauza s-a judecat în ordinea stabilită la art. 354-384 Cod de procedură penală (Titlul II, Capitolul III).

Potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 15 iunie, 16 august, 09 septembrie, 05 octombrie și 01 noiembrie 2010, instanța de fond a recunoscut și a indicat calitatea procesuală a lui Moroșan E. de reprezentant al părții vătămate BC „Autoimpex” SRL.

Dacă instanța examinează cauza în ordine de apel, ea urma să caseze sentința deoarece instanța de fond n-a constatat fapta criminală, să rejudece cauza și să soluționeze acțiunea civilă.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 07 iunie 2013, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Donțu Ion a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. 196 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și civilă BC „Autoimpex” SRL în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, iar privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă ca nefondată.

Instanța de apel a constatat că Donțu Ion, abuzînd de încrederea factorilor de decizie ai „BC Autoimpex” SRL a procurat din numele și pentru aceasta două unități de transport de model IVECO: cap-tractor și semiremorcă BENE de la compania

franceză SARI ATTAL POIDS LOURDS la prețul de 25.000 euro, echivalentul a 412.500 lei, mijloacele bănești fiind integral achitate de BC „Autoimpex” SRL.

Ulterior, Donțu Ion prin înșelăciune și abuz de încredere, utilizând documente frauduloase, la 22 martie și 14 aprilie 2008 a devamat unitățile de transport pe numele său, comercializându-le către SC „Trut-Construct-Com” SRL și cet. I. Lazar, prin ce a cauzat proprietarului BC „Autoimpex” SRL daune materiale în proporții mari.

În cadrul cercetării judecătorești procurorul a solicitat recunoașterea lui Donțu Ion vinovat anume de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 196 alin. (1) Cod penal și conform art. 60 Cod penal să fie liberat de răspundere penală, din motiv că din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 2 ani.

Mai mult, împotriva sentinței în cauză a depus apel doar partea vătămată iar de către procuror sentința nu a fost contestată.

În conformitate cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate.

Astfel, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (1) Cod penal - cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

În continuare, potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

De asemenea, instanța de apel a menționat că potrivit faptei constatate și a prejudiciului cauzat, acțiunile inculpatului urmau a fi calificate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, însă, în lipsa solicitării acuzatorului de stat în sensul vizat, o asemenea încadrare este imposibilă, deoarece el a opinat pentru calificarea acțiunilor inculpatului anume în baza art. 196 alin. (1) Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și civilă BC „Autoimpex” SRL privind încasarea prejudiciului material, urmează a fi admisă în principiu, deoarece există divergențe în sumele solicitate și cele care deja au fost supuse încasărilor. Cerința privind încasarea prejudiciului moral urmează a fi respinsă ca nefondată, dat fiind că persoana juridică nu poate fi prejudiciată moral.

8. La 05 august 2013, reprezentanții părții vătămate și civile BC „Autoimpex” SRL, Gh. Bejenaru și V. Belostecinic, au declarat recurs ordinar, în care solicită modificarea deciziei instanței de apel și condamnarea inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Recurenții au invocat că faptul că acuzatorul de stat greșit a solicitat în prima instanță recunoașterea vinovăției inculpatului în baza art. 196 alin. (1) Cod penal și nu în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, nu impune instanța de judecată de a admite anume soluția propusă de acuzare, ori rechizitoriul nu a fost modificat, și nu a fost prezentată de procuror o ordonanță de modificare a învinuirii în sensul diminuării învinuirii formulate.

Instanța de apel a constatat că inculpatul a săvârșit o infracțiune prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, cu toate că urma să indice art. 190 alin. (5) Cod penal, însă a condamnat inculpatul greșit în baza art. 196 alin. (1) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii, că acesta este expus neclar, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal; hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de pînă la 30 de zile.

Totodată, în conformitate cu art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală, participanții la proces au dreptul să formuleze în 3 zile obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată, indicînd inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată, reiese că instanța de judecată a adoptat și pronunțat dispozitivul deciziei la 07 iunie 2013, anunțînd participanții la proces prezenți, inclusiv reprezentantul părții vătămate și civile BC „Autoimpex” SRL, Gh. Bejenaru, despre faptul că pronunțarea publică a deciziei motivate va avea loc tot în aceeași zi, la orele 14.00. La această dată și oră a fost pronunțată decizia motivată, fapt la fel consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată (*f.d. 182, v.2*).

Obiecții asupra procesului verbal în cauză, privind eventualele inexactități, nu au fost formulate.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 07 iunie 2013, orele 14.00, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfîrșitul zilei de 08 iulie 2013.

Totodată, potrivit datei de pe recurs și ștampila de înregistrare a recursului în cancelaria Curții Supreme de Justiție, acesta a fost întocmit și declarat la Curtea Supremă de Justiție la 05 august 2013, adică peste termenul prevăzut de lege (*f. d. 205, v. 2*).

Este de menționat că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prevede expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Circumstanțele enunțate relevă că, odată ce recursul de pe rol a fost declarat peste termenul legal, el urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de reprezentanții părții vătămate și civile BC „Autoimpex” SRL, Gh. Bejenaru și V. Belostecinic împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2013, în privința lui Donțu Ion Tudor, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 05 februarie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Nicolae Gordilă

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

22 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Nicolae Gordilă,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de reprezentanții părții vătămate și civile BC „Autoimpex” SRL, Gh. Bejenaru și V. Belostecinic împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2013, în cauza penală în privința lui

Donțu Ion Tudor, născut la 03 martie 1957, originar din s. Heciul Nou, r-nul Sîngerei, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Moscovei 3/3, ap.81, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 14 aprilie 2010 – 13 decembrie 2011,
în instanța de apel: 29 ianuarie 2013 – 07 iunie 2013,
în instanța de recurs: 29 octombrie 2013 – 22 ianuarie 2014,

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de reprezentanții părții vătămate și civile BC „Autoimpex” SRL, Gh. Bejenaru și V. Belostecinic împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2013, în cauza penală în privința lui Donțu Ion Tudor, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 05 februarie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Nicolae Gordilă